

Gemeente
EDAM
VOLENDAM

Beleidsnota *peuteropvang* 2018 – 2022

Gemeente Edam-Volendam

Spelen, ontdekken en leren

1. Inleiding

Het beleid voor het peuterspeelzaalwerk in de gemeente Edam-Volendam dient opnieuw te worden vastgesteld vanwege de wet *'harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen'*, de gemeentelijke fusie tussen Edam-Volendam en Zeevang en ter uitvoering van het coalitie akkoord 2016-2022. In 2010 zijn met de invoering van de Wet Ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) de eerste stappen gezet in de harmonisatie van de regelgeving voor peuterspeelzalen en kinderopvang. Voor de peuterspeelzalen is een landelijk kwaliteitskader ingevoerd dat grotendeels gelijk is aan de kinderopvang. De GGD is aangesteld als toezichthouder op de kwaliteit voor zowel de kinderopvang als peuterspeelzalen. Daarnaast is er met de invoering van de Wet OKE voor gemeenten een verplichting gekomen om voldoende aanbod vroeg- en voorschoolse educatie (VVE) te realiseren, waarbij de financiële drempels voor ouders van doelgroepkinderen zo laag mogelijk moeten zijn.

Binnen de gemeente Edam-Volendam spelen peuterspeelzalen inmiddels een belangrijke rol in het lokaal onderwijs(achterstanden)- en jeugd(zorg)beleid. Peuters worden spelenderwijs gestimuleerd in hun sociaal-emotionele, cognitieve, motorische en creatieve ontwikkeling. Onderzoek toont het belang aan van het vroegtijdig opsporen en aanpakken van onderwijsachterstanden bij (zeer) jonge kinderen. Gebleken is dat investeren in de eerste levensjaren een positieve invloed heeft op de startpositie van kinderen in het basisonderwijs en op de latere schoolprestaties. Het inzicht is ontstaan, dat de voorschoolse periode van cruciaal belang is voor de kansen die kinderen hebben in hun verdere ontwikkeling. Met de harmonisatie van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk spreken we straks niet meer van peuterspeelzalen of peuterspeelzaalwerk maar over peuteropvang.

2. Visie op Peuteropvang

De essentie van peuteropvang is dat deze voorziening is bedoeld voor alle kinderen van 2 tot 4 jaar om er al spelend te kunnen leren en zichzelf te ontwikkelen. De kracht van peuteropvang is dat het een groot bereik heeft, laagdrempelig is en goed ingebed is in de lokale situatie.

2.1 Harmonisatie Peuterspeelzalen en kinderopvang

Kinderopvang heeft van oorsprong een andere doelstelling dan het peuterspeelzaalwerk, namelijk de opvang van kinderen. Kinderopvang biedt ouders de mogelijkheid om arbeid en zorg te combineren en levert een bijdrage aan de ontwikkeling en opvoeding van kinderen. Peuterspeelzalen zijn gericht op het bieden van een veilige speel- en ontmoetingsplek voor jonge kinderen en hun ouders, waarbij het primair gaat om gerichte ontwikkelingsstimulering. Een peuterspeelzaal heeft groepen met uitsluitend leeftijdgenootjes (2 tot 4 jaar). Peuterspeelzalen hebben niet het doel de arbeidsmarktparticipatie te bevorderen. Wel worden peuterspeelzalen veelal door ouders gebruikt om een cursus te kunnen volgen of een drukke gezinssituatie even te ontlasten. De laatste jaren is op landelijk niveau toegewerkt naar de harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen.

Vanaf 1 januari 2018 moet peuteropvang voldoen aan alle eisen die de wet Kinderopvang stelt. De overheid wil kinderdagverblijven en peuterspeelzalen meer op één lijn brengen (harmoniseren). Zowel de financiering, de kwaliteitsregelgeving en de inspectie, als het aanbod van VVE-programma's worden op elkaar afgestemd en onder één wettelijk kader gebracht. Het doel van de harmonisatie is om verschillen tussen peuterspeelzalen en kinderopvang weg te nemen en te zorgen voor een betere afstemming tussen kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs. De harmonisatie van voorschoolse voorzieningen berust op drie pijlers:

1. Versterking van de pedagogische kwaliteit

2. Gelijkschakeling van de kwaliteitseisen voor peuterspeelzaalwerk en kinderopvang
3. Gelijkschakeling van de financieringsstructuur

Financiering

Het gelijktrekken van de financieringsstructuur stimuleert een eerlijker speelveld tussen kinderopvang en peuteropvang.

Wat verandert er:

- Werkende ouders kunnen kinderopvangtoeslag aanvragen voor opvang in een peuterspeelzaal. Het organiseren van een aanbod voor kinderen van alleenverdieners of niet-werkende ouders blijft de rol van gemeenten. De gemeente kan hierin haar eigen keuzen maken.
- Voor peuteropvang wordt dezelfde maximaal te vergoeden uurprijs gehanteerd als voor de dagopvang;
- De huidige randvoorwaarden voor het recht op kinderopvangtoeslag blijven gelden, zoals de koppeling aan gewerkte uren;
- In het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzaalwerk (Irkp) wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen kinderdagverblijven en peuterspeelzalen. De naam van het register zal daardoor ook wijzigen.

De nieuwe financieringssysteem houdt in dat de overheid kinderopvanginstellingen rechtstreeks bekostigt en dat ouders een eigen bijdrage betalen waarvan de hoogte afhangt van hun vastgestelde inkomen. De nieuwe financieringssysteem gaat per 1 januari 2018 in.

De peuterspeelzalen moeten zich voorbereiden op de nieuwe eisen, zodat peuteropvang onder de nieuwe wetgeving en in een vernieuwd speelveld hun werkzaamheden duurzaam kunnen voortzetten op een goed niveau.

De gemeentelijke verantwoordelijkheid wordt verschillend voor diverse groepen ouders. Voor de gemeente is het van belang om vanwege de harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen onderscheid te maken tussen ouders op basis van twee dimensies:

- wel of niet ouders van een doelgroepkind
- ouders met of zonder recht op kinderopvangtoeslag

Zo kun je vier categorieën van ouders onderscheiden:

Type ouder	Ouders van doelgroep VVE peuters	Ouders van reguliere peuters
Ouders die géén recht hebben op kinderopvangtoeslag	A	B
Ouders die wél recht hebben op kinderopvangtoeslag	C	D

Groep A: deze ouders hebben geen recht op kinderopvangtoeslag en zijn aangewezen op de gemeente voor financiering van de kindplaats en VVE.

Groep B: deze ouders hebben geen recht op kinderopvangtoeslag en zijn aangewezen op de gemeente voor financiering van de kindplaats

- Groep C: deze ouders hebben recht op kinderopvangtoeslag. Financiering van de kindplaats verloopt tussen ouders en Belastingdienst. Daarnaast hebben deze ouders de gemeente nodig voor financiering van VVE.
- Groep D: deze ouders hebben recht op kinderopvangtoeslag. Financiering van de kindplaats verloopt tussen ouders en Belastingdienst.

De wettelijke verplichting geldt voor de ouders in groep A en C, kinderen met een VVE indicatie. Hiervoor ontvangt de gemeente een doeluitkering. Voor de ouders van groep B en D heeft de gemeente geen wettelijke verplichting in het voorzien van aanbod en de toegankelijkheid daarvan.

Doelstelling peuteropvang

Peuteropvang beoogt het onder deskundige leiding bevorderen van sociale, creatieve en educatieve ontplooiing en motorisch ontwikkeling van het kind in de leeftijd van 2 tot 4 jaar door middel van spel en omgang met leeftijdsgenootjes, met extra aandacht gericht op het bevorderen van een doorgaande lijn in ontwikkeling van het kind ter voorbereiding op en aansluiting bij de basisschool.

2.2 Ambitie

In de gemeente Edam-Volendam is sprake van peuteropvang waar opvang, ontwikkelingsstimulering en samen spelen centraal staan en die ongeacht de achtergrond van ouders – werkend of niet werkend – voor iedereen toegankelijk is. Peuteropvang biedt kwalitatief goede opvang, is laagdrempelig, heeft een preventieve en signalerende functie, volgt de ontwikkeling van jonge kinderen en werkt nauw samen met het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg. Alle kinderen die het nodig hebben, krijgen extra ondersteuning waardoor hun achterstand wordt ingelopen. In het kader van de doorgaande leerlijn wordt nauw samengewerkt met het basisonderwijs.

Definitie peuteropvang

Peuteropvang is een basisvoorziening voor kinderen van 2 tot 4 jaar, waar speelgelegenheid wordt geboden gedurende twee of vier dagdelen per week met als doel de ontwikkeling van deze kinderen te bevorderen en hen samen te laten spelen onder leiding van 2 beroepskrachten op een groep van maximaal 16 kinderen.

Met peuteropvang wordt getracht optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen te creëren. Door het creëren van speelsituaties waarbij wordt uitgegaan van een duidelijk pedagogisch karakter wordt de ontwikkeling in breedste zin gestimuleerd. De kinderen worden vanaf een jonge leeftijd systematisch gevolgd in hun ontwikkeling. Indien er aanleiding is voor zorg worden deskundigen ingeschakeld.

Peuteropvang vormt een belangrijke schakel in het vormgeven van de doorgaande ontwikkelingslijn 0 tot 6 jaar. Daarbij is peuteropvang op kindniveau verantwoordelijk voor een goede overdracht van gegevens naar (onderwijs)instellingen en worden ze nauw betrokken bij zorgroutes. Hierbij worden ouders betrokken bij het proces van de ontwikkeling van hun kind middels informatie uitwisseling, overleg en afstemming. Pedagogisch medewerkers hebben een signalerende en verwijzende taak t.a.v. opvoedingsondersteuning en zorg.

2.3 Onderwijsachterstandenbeleid

In het landelijk onderwijsachterstandenbeleid wordt aangegeven dat achterstand van doelgroepkinderen bij aanvang van groep 3 van het basisonderwijs zo klein mogelijk moet zijn. Hiertoe werken scholen, schoolbesturen en gemeenten samen om concrete problemen in en rond scholen op te lossen. Hiervoor wordt een VVE- programma gebruikt.

Definitie voor- en vroegschoolse educatie

VVE maakt deel uit van het onderwijsachterstandenbeleid. Het houdt in dat kinderen op jonge leeftijd meedoen aan educatieve programma's, die starten in een voorschoolse voorziening (peuteropvang of kinderopvang) en doorlopen tot in de eerste twee groepen van de basisschool. Centraal staat dat kinderen op hun zesde levensjaar een startniveau hebben behaald, dat goed past bij aanvang van groep 3 van de basisschool. Een belangrijk onderdeel hiervan is taal. Er wordt gewerkt aan de hand van speciale VVE-programma's. De rol van de gemeente is het regisseren van de afstemming en samenwerking tussen de verschillende voorschoolse voorzieningen onderling en tussen de voorschoolse voorzieningen, het basisonderwijs en volwasseneneducatie. VVE heeft een nauwe relatie met het peuteropvang.

Definitie doelgroepkinderen

In de gemeente Edam-Volendam worden kinderen met de volgende kenmerken beschouwd als doelgroepkinderen:

- gewichtenkinderen (2-4 jaar) volgens de definitie in wet- en regelgeving van rijksoverheid;
- overige kinderen (2-4 jaar) waarvan de jeugdarts of jeugdverpleegkundige opvoed-/opgroeiachterstanden constateert waarbij VVE-ondersteuning noodzakelijk wordt geacht. De jeugdartsen en jeugdverpleegkundigen mogen nooit zelfstandig een indicatie afgeven als een kind geen gewicht heeft. Daarvoor moeten zij altijd een verwijzing maken naar de logopedist van de GGD. De logopedist bepaalt uiteindelijk of het kind daadwerkelijk een achterstand heeft omdat het thuis te weinig taal aangeboden krijgt.

Doelstelling voor- en vroegschoolse educatie

VVE beoogt het voorkomen van taal- en ontwikkelingsachterstanden bij doelgroepkinderen, dan wel het zo snel mogelijk aanpakken hiervan, door op een gestructureerde en samenhangende wijze de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling te stimuleren.

Samenwerking beleidsterreinen

Voor het realiseren van sluitende aanpak vanuit het jeugdbeleid is samenwerking en netwerkvorming met externe partners uit de Jeugdgezondheidszorg, basisonderwijs en de Jeugdzorg noodzakelijk. De gemeente dient hierin regie te voeren. De werkgroep Voor- en Vroegschoolse educatie en het platform jeugd(zorg) wil een bijdrage leveren aan het creëren van een samenhangend en laagdrempelig voorzieningen niveau voor 0-6 jarigen en hun ouders.

3. Lokale situatie en aandachtspunten

3.1 Huidige situatie

In de gemeente Edam-Volendam zijn 3 aanbieders van peuterspeelzaalwerk. In totaal wordt er voor 226 reguliere kinderen een plek voor 2 dagdelen per week aangeboden. Voor VVE is er een aanbod van 52 plekken voor 4 dagdelen beschikbaar.

Peuterspeelzaal	Aanbieder	Locatie	Aantal reguliere kinderplaatsen (2x p.w.)	Aantal VVE plaatsen (4 x p.w.)
't Kattekopje	CBW	Volendam	56	
't Speelhuisje	CBW	Volendam	40	
De Ark	CBW	Volendam	24	16
De Hummelhoek	CBW	Edam	72	32
PZS Berend Botje	Berend Botje	Oosthuizen	24	4
PSZ de Robbedoes	Mevr. A. Konijn	Beets	10	
Totaal			226	52

In de praktijk blijkt dat bijna 60% van de kinderen uit Edam- Volendam echter maar 1 dagdeel per week de peuterspeelzaal bezoekt. Gemiddeld zijn in Edam-Volendam in 2016 per maand 350 kinderen op één van de lokale peuterspeelzalen opgevangen. In Oosthuizen worden kinderen alleen voor 2 of meer dagdelen opgevangen.

Peuterspeelzaal	Locatie	1x p.w.	2x p.w.	3 x p.w.	4 x p.w.	Totaal aantal kinderen opgevangen voor 1 of meer dagen per week
't Kattekopje	Volendam	67	16	0	0	83
't Speelhuisje	Volendam	35	17	1	0	53
De Ark	Volendam	20	9	0	15	44
De Hummelhoek	Edam	75	37	0	21	133
PZS Berend Botje	Oosthuizen	0	16	0	3	19
PSZ de Robbedoes	Beets	2	6	0	0	8
Totaal		199	101	1	39	340

*) peildatum dec 2016

Analyse bereik peuterspeelzalen/kinderopvang

Uit de gegevens blijkt dat op peildatum december 2016 94% van alle peuters in de leeftijdscategorie van 2 jaar en vier maanden tot 4 jaar gebruik van een peuterspeelzaal en/of een kinderdagverblijf. 62% van alle kinderen bezoekt een peuterspeelzaal en 32% gaat naar een kinderdagverblijf. Er is een duidelijk verschil te zien tussen Edam-Volendam en Zeevang.

Bereikcijfers

Kern/wijk	Aantal kinderen*	Bereikpercentage peuterspeelzalen	Bereikpercentage kinderdagverblijven	Totaal Bereikpercentage
Edam-Volendam	462	68%	30%	98%
Zeevang	84	32%	37%	69%
Totaal	546	62%	32%	94%

*) peildatum 2016/ leeftijdscategorie 2 jaar en 4 maanden tot 4 jaar

Opvallend is dat het bereik in Edam-Volendam aanzienlijk hoger is dan die in Zeevang. In Zeevang speelt de kinderopvang een belangrijke rol als het gaat om het bereik van kinderen. In de afgelopen jaren zijn er door een teruggang in het aantal kinderen diverse kleinere peuterspeelzalen en kinderopvanglocaties in de kleinere kernen van Zeevang gesloten. Dit zou kunnen bijdragen aan het lage bereikpercentage. Opvallend is wel dat de kinderen in Zeevang die gebruik maken van opvang dit 2 of meer dagdelen bezoeken. In Edam-Volendam bezoekt een groot deel van de kinderen slechts één dagdeel per week een peuterspeelzaal of kinderdagverblijf. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan de peuterspeelzalen waar 7 op de 10 van alle ingeschreven kinderen slechts één dagdeel de peuterspeelzaal bezoekt.

Bezettingspercentage

Het bezettingspercentage op de reguliere groepen was op het moment van inventarisatie ruim boven de 85%. Het streven is om een minimale bezetting te hebben op alle groepen van 85%. Dit om ervoor te zorgen dat er een minimale leegstand is. Concreet betekent dit dat op een groep van maximaal 16 kinderen minimaal 14 kinderen worden geplaatst. De peuterspeelzalen hebben de opdracht om te streven naar een bezetting van 100%.

Op de VVE groepen wordt dit percentage niet bereikt. Slechts 67% van alle geïndiceerde kinderen neemt uiteindelijk deel aan een volwaardig voorschools educatie programma van 4 dagdelen. Dit is een stijging ten opzichte van juni 2015 toen slechts 50% van alle geïndiceerde kinderen deelnam. Er wordt hard gewerkt om ook de bezetting op deze groepen op orde te krijgen.

3.2 Aandachtspunten

Binnen de gemeente zijn vijf aandachtspunten die hieronder worden toegelicht. Met de aandachtspunten is rekening gehouden in de beleidskeuzen.

Peuters met extra zorgen

In sommige gevallen constateren we dat kinderen niet mee kunnen komen op de peuteropvang. Het gaat om kinderen die te maken hebben met gedragsproblematiek en soms het vermoeden van een ontwikkelingsachterstand. De VVE-groepen richten zich specifiek op taal/spraak achterstand bij kinderen te voorkomen en ook de reguliere groepen zijn niet voldoende uitgerust om kinderen met dergelijke gedragsproblematiek op te vangen. De kinderen met gedragsproblematiek vallen hierdoor vaak buiten de boot. Het gaat hier vaak om kinderen waar (nog) geen diagnose is gesteld. Daarnaast zien we dat er vaak sprake van opvoedingsverlegenheid onder deze doelgroep (bijv. bij een multiprobleem gezin).

De pedagogisch medewerkers zijn hier niet specifiek in geschoold en hebben niet de expertise om deze kinderen voldoende ondersteuning geven.

Zowel ouders als kinderen hebben baat bij een vroegtijdige interventie en een juiste ondersteuning.

Doelstellingen voor deze doelgroep:

- Sneller aanpakken van problemen bij kinderen door middel van vroeg signalering, diagnostiek en vroegtijdige behandeling, en kinderen hierdoor een betere kans te bieden om zich goed te ontwikkelen.
- Voorkomen dat kinderen geen of op de verkeerde plek opvang of hulp ontvangen
- Voorkomen dat kinderen in de toekomst een duurdere vorm van zorg (bijv. het centrum voor dagbehandeling) nodig hebben
- De kinderen binnen het reguliere circuit houden, namelijk kinderopvang/peuteropvang, de hulp wordt zo dicht mogelijk bij huis geboden.
- Ouders ondersteunen in de opvoedingsaanpak met specifieke opvoedingsvraagstukken
- Kinderen laten doorstromen naar het reguliere basisonderwijs.

Gekeken moet worden naar het creëren van een voorschoolse voorziening waarin een combinatie kan worden gemaakt tussen peuteropvang en laagdrempelige jeugdhulpverlening.

Kleine kernen, leegloop van bestaande voorzieningen.

In 2015 zijn meerdere peuterspeelzaallocaties gesloten omdat het aantal kinderen te klein is geworden. Het is met alle nieuwe wetgeving omtrent de kwaliteit van peuteropvang financieel niet

haalbaar om in elke kern een voorschoolse voorziening aan te bieden. Daarnaast is het de vraag of er een volledig programma kan worden geboden als er structureel minder dan 8 kinderen aanwezig zijn. Doel van peuteropvang is naast het educatieve programma ook de interactie met andere kinderen, waarbij kinderen wordt geleerd om als individu in een groep te functioneren en waarbij bovendien van elkaar kan worden geleerd. Dit alles als voorbereiding op het basisonderwijs. Doordat het niet meer haalbaar is om in alle kleine kernen peuteropvang aan te kunnen bieden loopt de gemeente het risico dat het bereik in deze gebieden lager wordt. Ouders zullen verder moeten reizen om hun kinderen op een voorschoolse voorziening te kunnen plaatsen. De gemeente zal het kleine kernen beleid van peuterspeelzalen jaarlijks evalueren en zodra er voldoende vraag is moeten ondersteunen om peuteropvang te faciliteren.

Stigma vroeg- en voorschoolse educatie

Bij de GGD hebben de jeugdverpleegkundigen en jeugdartsen trainingen aangeboden gekregen in motiverende gespreksvoering, mede vanwege de VVE. Hiermee hopen ze ouders die twifelen toch over de streep te trekken. Daarnaast werven de speelzalen ook actief bij kinderen die een indicatie hebben gekregen. Het blijft echter lastig omdat er toch een stigma op rust en ouders bang zijn voor het stempeltje. Wanneer ouders eenmaal gebruik maken van de VVE zijn ze gelukkig wel heel tevreden. Het doel is om met extra inspanning en goede ervaringen meer VVE geïndiceerde kinderen te bereiken de komende jaren.

Landelijk voornemen twee dagdelen per peuter

Het kabinet heeft tijdens Prinsjesdag 2015 aangegeven dat zij het van groot belang vindt dat alle peuters in de leeftijd van 2,5 jaar tot vier jaar twee dagdelen per week een voorschoolse voorziening bezoeken. Het kabinet wil hier geld voor vrij maken. Met dit geld kunnen twee dagdelen per week worden gefinancierd. Het geld gaat naar de gemeenten die zelf mogen beslissen hoe ze de opvang voor deze groep peuters gaan organiseren: in kinderdagverblijven of op een peuterspeelzaal.

In Edam-Volendam kiezen vele ouders er nu voor om hun peuter slechts 1 dagdeel naar peuteropvang te brengen. Dit is onvoldoende om peuters de basis aan te brengen voor het sociaal-emotioneel en cognitief functioneren. Uit een enquête van het CBW is gebleken dat een meerderheid van de ouders zijn of haar kind wel twee dagdelen naar peuteropvang wil brengen. Een deel van de ouders had hierbij wel kanttekeningen over betaalbaarheid, praktisch haalbaar en zelfbeschikking (het mag niet opgelegd worden). Om te komen tot een goede aansluiting aan het basisonderwijs zal de gemeente ambitie moeten tonen door twee dagdelen verplicht te stellen. Het zal niet alleen qua omvang en financiering een grote opgave zijn om een minimum van twee dagdelen te kunnen realiseren ook qua cultuur zal dit het nodige vergen van de gemeente en alle partners.

Taaltoets

De kwaliteit van pedagogisch medewerkers is doorslaggevend in het al dan niet slagen van VVE. De overheid investeert daarom in het taalniveau van pedagogisch medewerkers, meer hbo'ers op de groep en het versterken van ouderbetrokkenheid en stimuleert opbrengstgericht werken in de kinderopvang. Er gaat in Nederland veel geld om in VVE. Maar de programma's hebben weinig zin als het taalniveau van pedagogisch medewerkers niet in orde is. Per augustus 2019 moeten alle pedagogisch medewerkers/leidsters die op een VVE-groep werken voldoen aan taalniveau 3F (spreken en begrijpend lezen). Dit staat gelijk aan havo/mbo4-niveau.

De weg om te komen tot een volledige geprofessionaliseerd en goed georganiseerd peuteropvang is uiteraard niet zonder hobbels. De komende jaren wordt er veel gevraagd van de organisaties om te kunnen blijven voldoen aan alle wetgeving.

4. Beleid voorschoolse voorzieningen

Er zijn een aantal wettelijke verplichtingen en er is een ambitie verwoord. Tevens is rekening gehouden met de lokale situatie en zijn aandachtspunten benoemd. Op basis hiervan maakt Edam-Volendam de volgende pedagogische en financiële keuzen:

4.1 Pedagogische keuzen beleid

Startleeftijd	De startleeftijd wordt vastgesteld op 2 jaar. Daardoor komen met name doelgroepkinderen eerder in beeld en in aanmerking voor een VVE-traject. Dit biedt ook gelijke kansen voor peuters waarvan de ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag t.o.v. peuters met ouder die recht hebben op kinderopvangtoeslag. Ouders hebben zelf de keuze of het kind ook daadwerkelijk start op 2 jarige leeftijd.
Aantal dagdelen	Voor reguliere peuteropvang geldt een verplichting van twee dagdelen (van <u>minimaal</u> drie uur per dagdeel) per week (40 weken per jaar). Voor de Voor- en Vroegschoolse Educatie geldt een verplichting van drie of vier dagdelen (tussen de 4 en 6 uur per dagdeel) per week (40 weken per jaar) voor peuters in de leeftijd van 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie. Voor peuters tussen de 2 en 2,5 jaar geldt een verplichting van twee dagdelen van vier uur (totaal acht uur per week) voor 40 weken als toeleidingsperiode naar het intensievere aanbod van vier dagdelen per week welke wordt gehanteerd voor de peuters van 2,5 tot 4 jaar.
VVE programma heterogeen	Het heterogeen aanbieden van VVE betekent dat er geen aparte VVE groepen ingericht worden, maar het VVE programma in een reguliere groep wordt aangeboden waar ook kinderen met een VVE indicatie toe behoren. Het inrichten van een homogene VVE groep kan stigmatiserend werken. Het voordeel van heterogene groepen is dat ook kinderen zonder achterstand (zonder indicatie) meegenomen worden in het VVE programma en daarmee taalbevordering genieten. Praktische voordelen zijn dat de groepen gemakkelijker te vullen zijn en VVE peuters zich qua taal optrekken aan reguliere peuters.

Er vindt jaarlijks overleg plaats tussen gemeente, onderwijs en voorschoolse voorzieningen om te beoordelen of de doelstellingen gehaald worden. Waar nodig zal bijgestuurd worden.

4.2 Financiële keuzen

Naast deze pedagogische beleidskeuzen zijn er ook een aantal financiële keuzen. De wet *'Harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk'* geeft de gemeente verantwoordelijkheid voor de toegankelijkheid van het aanbod voor verschillende 'groepen' ouders. Welke hierboven beschreven.

In de onderstaande tabel worden de verschillen weergegeven in aanbod en toegankelijkheid. Voor de ouders van groep B en D heeft de gemeente geen wettelijke verplichting in het voorzien van aanbod en de toegankelijkheid daarvan, maar de ambitie van het nieuwe beleid is om laagdrempelige peuteropvang te bieden die voor iedereen toegankelijk is. Hiertoe is voor groep B de onderstaande financiering opgesteld. Voor groep D is financiering niet mogelijk i.v.m. staatssteunregels.

Type ouder	Aanbod	Ouderbijdrage	Financiering gemeente
(A) Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en waarvan het kind een VVE-indicatie heeft.	12 uur per week, 40 weken per jaar	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage conform VNG-tabel ¹ over 6 uur. Plus 6 uur volledig voor rekening gemeente	Vershil tussen kostprijs (€ 9,22) en de inkomensafhankelijke bijdrage die ouders betalen. Plus 2 dagdelen (6uur) volledig gemeente.
(B) Ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en waarvan het kind gebruik maakt van een reguliere plek.	6 uur per week, 40 weken per jaar	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage conform VNG-tabel	Vershil tussen kostprijs (€ 9,22) en de inkomensafhankelijke bijdrage die ouders betalen
(C) Ouders die wel recht hebben op kinderopvangtoeslag en waarvan het kind een VVE-indicatie heeft.	12 uur per week, 40 weken per jaar	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage conform de kinderopvangtoeslagtabel (Belastingdienst) over 6 uur. Plus 6 uur volledig voor rekening gemeente	Vershil tussen kostprijs (€ 9,22) en fiscaal maximum uurtarief kinderopvang (2 dagdelen). Plus 2 dagdelen (6 uur) volledig gemeente.
(D) Ouders die wel recht hebben op kinderopvangtoeslag en waarvan het kind gebruik maakt van een reguliere plek.	6 uur per week, 40 weken per jaar	Inkomensafhankelijke ouderbijdrage conform de kinderopvangtoeslagtabel (Belastingdienst).	Geen financiering mogelijk vanuit gemeente.

*Kostprijs jaarlijks indexeren

Voorwaarden aan financiering

- Aantal dagdelen

Voor VVE geldt een verplichting van deelname van minimaal 3 dagdelen, 16 uur per week. het reguliere peuterspeelzaalwerk geldt een verplichting van 2 dagdelen. De peuterspeelzalen zijn vrij om hier hun eigen beleid in te voeren. De gemeentelijke financiering vervalt echter voor kinderen die slechts één dagdeel naar peuteropvang gaan.

5. Wettelijk kader

Landelijk wettelijk kader

Voor dit werkveld zijn drie wetten van kracht de 'Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen' (Wet KO), de 'Wet Oke' en 'Wet Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzalen'.

Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen

¹ VNG vergoedingen tabel uurtarieven kinderopvang en peuterspeelzaalwerk.

De wet wil de combinatie arbeid en zorg vergemakkelijken en de kwaliteit van de kinderopvang waarborgen. In de wet kinderopvang staan globale eisen voor 'verantwoorde kinderopvang' opgenomen en er zijn concrete eisen, waaronder een verplichte Verklaring Omtrent het Gedrag voor personeel, een risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid, het organiseren van inspraak van ouders en het gebruik van de Nederlandse taal als voertaal.

De kwaliteitseisen zijn verder uitgewerkt in het 'Besluit kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen'. De uitgewerkte eisen betreffen onder meer het pedagogisch beleidsplan, de groepsgrootte, de beroepskracht/ kind-ratio en de verblijfsruimten. Ook zijn vier pedagogische basisdoelen benoemd waar organisaties hun pedagogisch beleid op moeten baseren:

- sociaal-emotionele veiligheid
- sociale competenties
- persoonlijke competenties
- overdracht van normen en waarden

Voldoen aan de kwaliteitseisen is een voorwaarde voor start en exploitatie.

Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE)

Op 1 augustus 2010 is de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) van kracht geworden. Het doel van de wet is om de taalontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren en de kwaliteit van de peuterspeelzalen te verbeteren. De wet wijzigt drie wetten: de 'Wet Kinderopvang', de 'Wet op het onderwijstoezicht' en de 'Wet op het primair onderwijs'. De belangrijkste onderdelen van de Wet OKE zijn:

- de verplichting voor gemeenten om een goed voorschools aanbod te doen aan alle jonge kinderen met een taalachterstand
- een landelijk kwaliteitskader voor peuteropvang; hiermee wordt een groot deel van de kwaliteitsregels voor de kinderopvang ook van toepassing op peuteropvang.
- behoud van de financiële toegankelijkheid van peuteropvang voor ouders van kinderen die in aanmerking komen voor voor- en voorschoolse educatie (vve); ouders van doelgroepkinderen betalen per saldo niet meer dan ouders in de kinderopvang die voor de hoogste belastingtoeslag in aanmerking komen.
- toezicht en handhaving op de kwaliteit van peuteropvang en voorschoolse educatie.

Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzalen.

Per 1 januari 2018 moeten peuterspeelzalen voldoen aan dezelfde kwaliteitseisen als kinderopvang. Belangrijkste aanpassingen t.o.v. de wet 'KO' zijn de beroepskracht/ kind-ratio en het opleidingsniveau van de beroepskracht. Dat betekent dat deze zalen vanaf 2018 bezet moeten zijn met 2 gekwalificeerde en betaalde beroepskrachten op een standaardgroep van maximaal 16 peuters.